

Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmä- suunnitelma 2050

– *Missä mennään nyt?*

MAL-verkoston Kesäseminaari 21.8.2026

Salla Murmann

TAUSTAA: Mukana sekä henkilö- että tavaraliikenne

TAUSTAA: aluetasot Turun MAL-kaupunkiseudulla

- Valtakunnallinen: Liikenne 12 (2025)
- Ylimaakunnallinen: Etelä-Suomen liikennestrategia (2024)
- Maakunnallinen: Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma (2024)
- **Seudullinen: MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma (valmistuu 2027)**
- Paikallinen: kuntien oma liikenteen suunnittelu, Turun SUMP ja SULP 2024

TAUSTAA: Miksi?

Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmalla

1. Luodaan yhtenäinen, seudullisesti sovittu suunta liikennejärjestelmän kehittämiseksi.
2. Täytetään TEN-T-asetuksen vaatimukset ja huomioidaan SUMP-periaatteet.
3. Yhteensovitetään liikennejärjestelmän ja maankäytön kehittämistä (lj-suunnitelma ja kaupunkiseutusuunnitelma).
4. Tunnistetaan ja priorisoidaan toimenpiteet, jotka edistävät sujuvaa, kestävää, ja turvallista liikkumista.
5. Ohjataan seudun päätöksentekoa ja rahoitusvalmistelua (lähtökohdat seuraaviin MAL-sopimusneuvotteluihin, valtion investointiohjelmiin sekä kuntien omiin toimenpiteisiin).
6. Vahvistetaan seudun asukas- ja sidosryhmävuorovaikutusta.

Kuva: Turun kaupunki, Pekka Vallila

TAUSTAA: Miten vuorovaikutusta vahvistetaan?

Kuntahaastatteluilla kerättiin kuntien näkemyksiä keskeisistä liikennejärjestelmän kehittämisen kysymyksistä.

Tavoitekyselyillä kerättiin poliittisten päättäjien, kuntien virkahenkilöiden, asukkaiden, yrittäjien ja muiden sidosryhmien näkemyksiä visiotyöskentelyn pohjaksi.

Aamukahveilla ja uutiskirjeellä viestitään projektin etenemisestä eri sidosryhmille.

Työn kehittämistarpeiden syventämistä, konkretisointia ja toimenpiteiden suunnittelua tehdään **teematyöpajoissa** elo-syyskuussa.

Päättäjäwebinaari järjestetään syksyllä 2026 etäyhteydellä.

Asukas- ja yrittäjäpaneelien avulla kerätään näkemyksiä ja kommentteja asukkailta, ja yrittäjiltä. Paneeli työskentelee digitaalisia palveluita hyödyntäen (mm. kyselyt, miro). Koululaisille järjestetään osallistuminen piirustuskilpailulla.

Missä mennään?

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

Työn eteneminen

Mihin asioihin kiinnitämme huomiota, kun liikkumista ja yhteyksiä kehitetään kohti vuotta 2050?

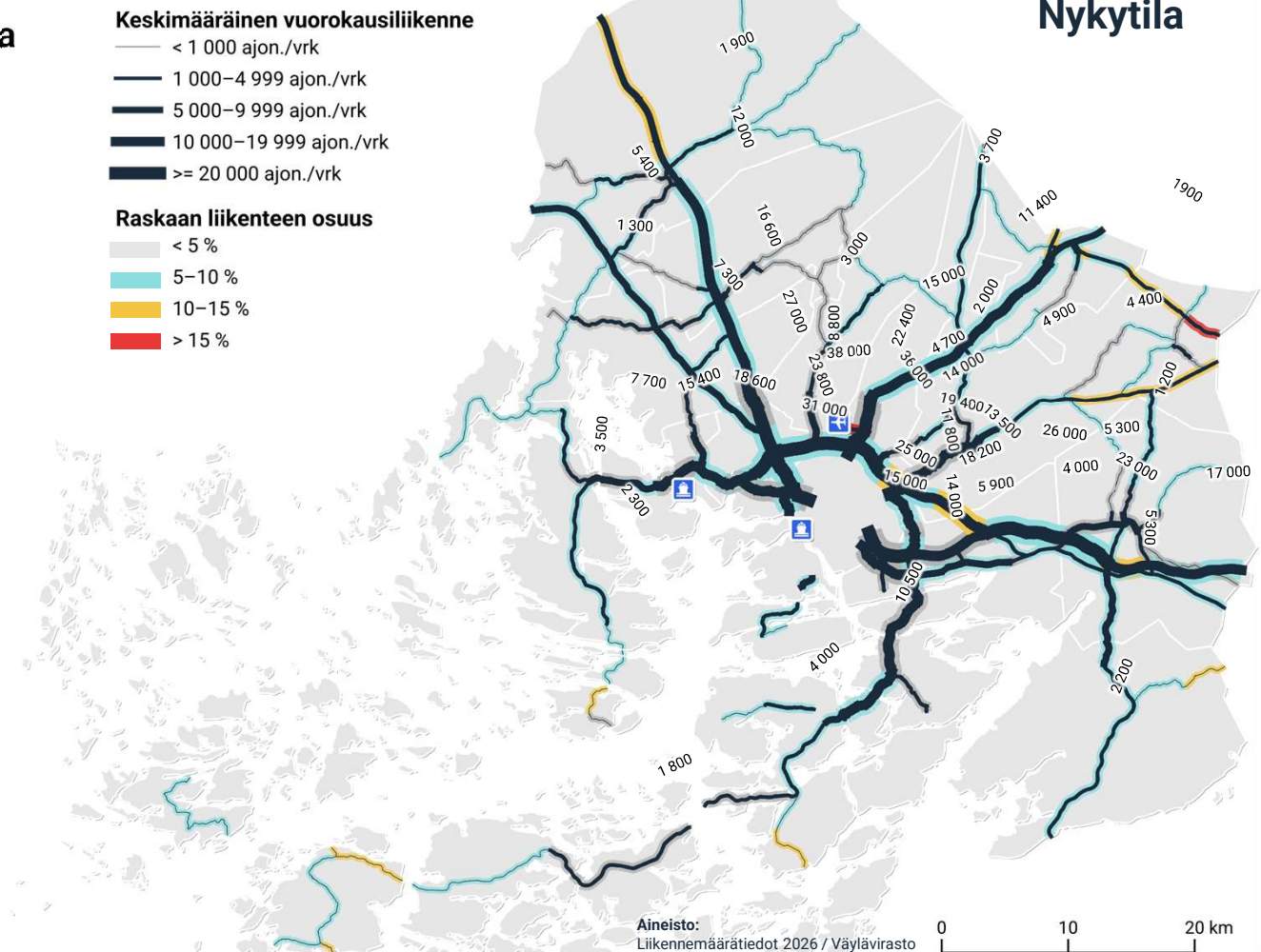
Nykytila-analyysin, tavoitekyselyn ja muun
sidosryhmävuorovaikutuksen tuloksia

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

Väestön kasvu ja henkilöautoliikenteen kasvu

- **Kaupunkiseutusuunnitelmassa tavoitteena 1–1,5 %:n väestönkasvu vuositasolla** (ennusteita suurempi kasvu)
 - Seudulla 105 600–168 600 asukasta enemmän vuoteen 2050 mennessä
 - Seudun väestö kasvaisi 28-45 % seuraavien 25 vuoden aikana
- Autolla tehdään keskimäärin 1,43 matkaa vuorokaudessa
 - 151 000–241 000 uutta automatkaa vuorokaudessa + **kasvun myötä tapahtuva logistiikkavirtojen kasvu**

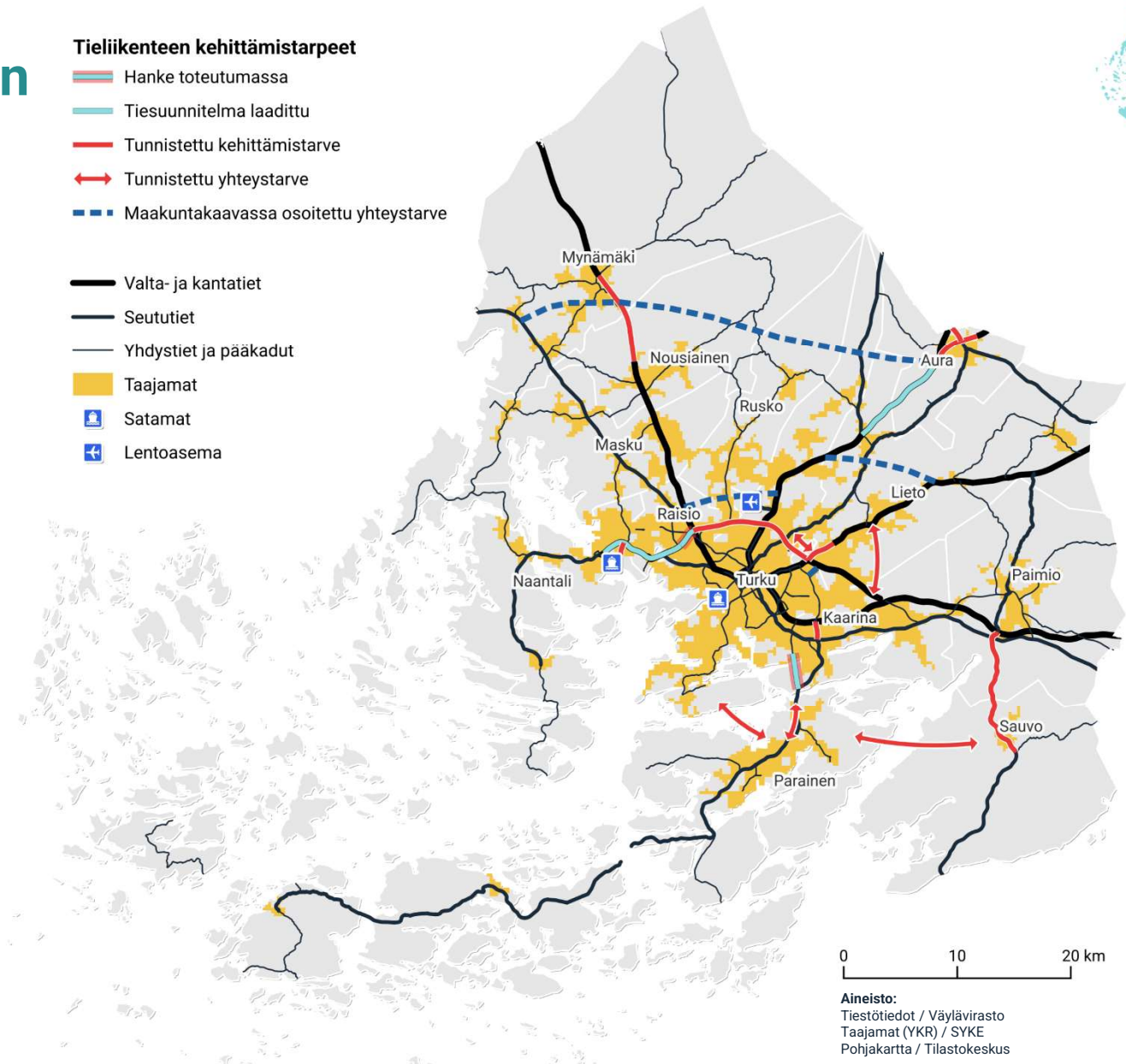
Tieliikenteen ja logistiikan kehittämistarpeet

- Liikenteen pullonkaulat ja ruuhkat haastavat liikkumista ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä erityisesti seudun kasvaessa
 - Tieverkolla pullonkauloja mm. pääväylillä ja satamayhteyksissä
 - Uudet yhteystarpeet & varareittien puute
 - Tärkeäksi noussut erityisesti liikennejärjestelmän **ennakoitavuus**
- Kansainvälisten yhteyksien toimivuus keskeistä elinkeinoelämälle

Tieliikenteen kehittämistarpeet

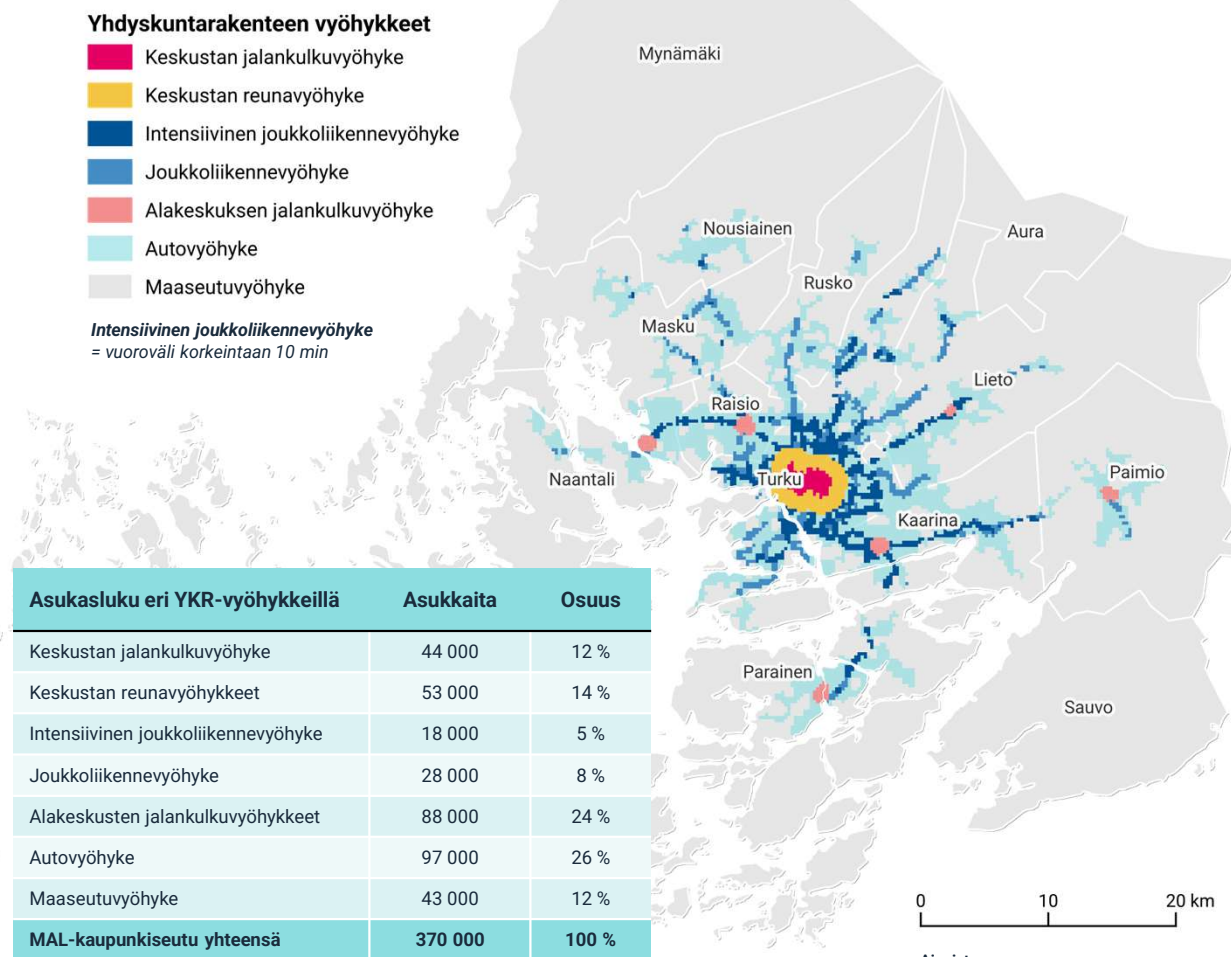
- Hanke toteutumassa
- Tiesuunnitelma laadittu
- Tunnistettu kehittämistarve
- ↔ Tunnistettu yhteystarve
- Maakuntakaavassa osoitettu yhteystarve

- Valta- ja kantatiet
- Seututiet
- Yhdystiet ja pääkadut
- Taajamat
- Satamat
- Lentoasema

Jonkinasteinen kulkutapamuutos on välttämätön

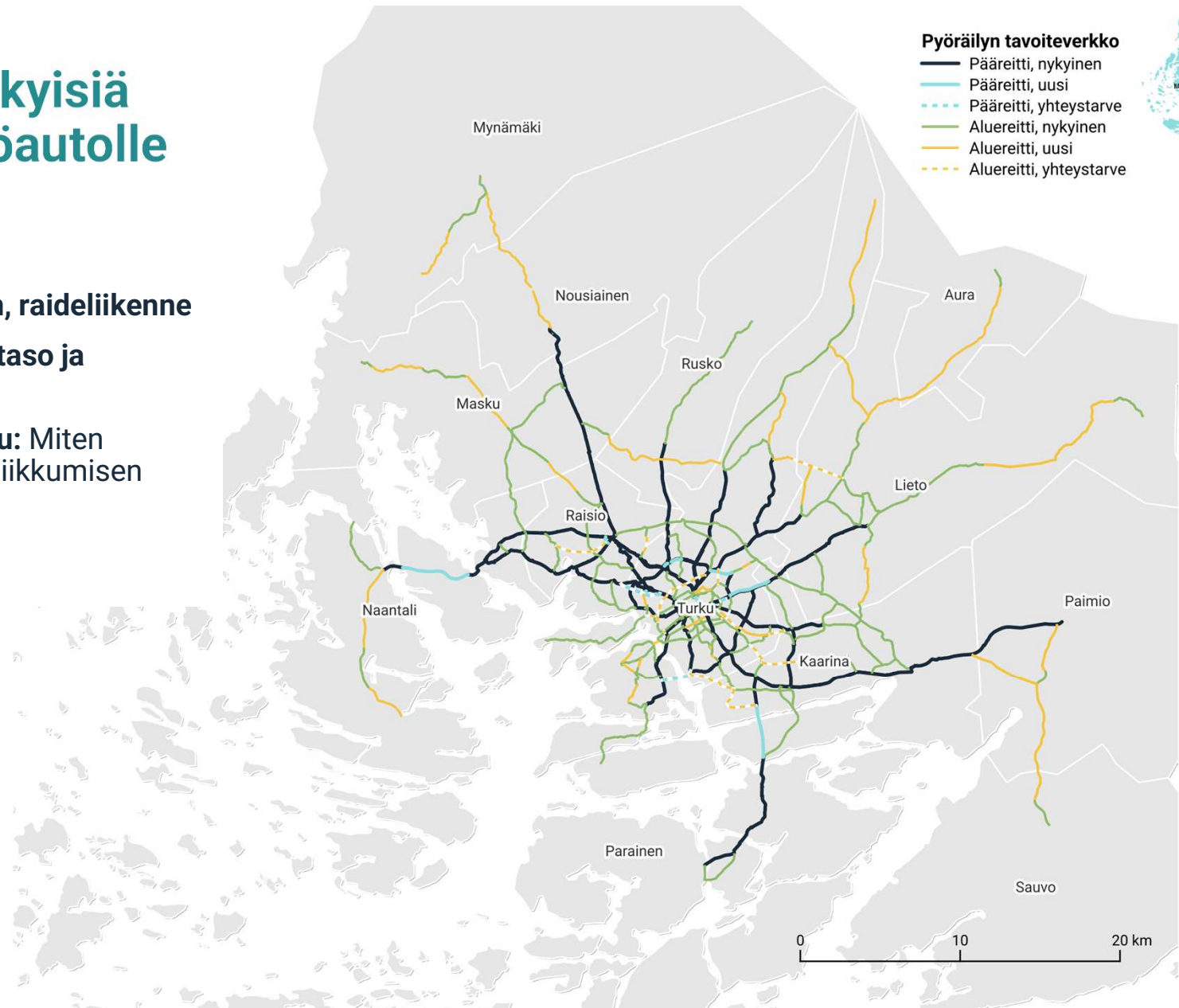
- Jotta autoliikenteen määrä ei kasvaisi seudun kasvaessa, henkilöauton kulkutapaosuuden pitäisi laskea merkittävästi:
60 % → 41–47 %
- Seudun asukkaista 55 % asuu alueilla, joissa kävely, pyöräily ja joukkoliikenne ovat kilpailukykyisimpiä (jalankulkuvyöhykkeet, keskustan reunavyöhyke, intensiivinen joukkoliikennevyöhyke)
- Kestävien kulkutapojen osuus koko seudulla 37 % (HLT 2021)
 - Turussa kestävien kulkutapojen osuus 59 %
 - Ydinkaupunkiseudun ulkopuolella 23 %

Aineisto:
YKR-vyöhykkeet 2022 / SYKE
Kuntien asukasluvut 2024 / Tilastokeskus

Tarvitaan kilpailukykyisiä vaihtoehtoja henkilöautolle

- Joukkoliikenteen kehittäminen, raideliikenne
- Seudullisen pyöräverkon laatutaso ja jatkuvuus
- Kaupunki-/elinympäristön laatu: Miten aistiympäristö tukee kestävä liikunnan edistämistä?
- Esteettömyys

Mitkä ovat Turun MAL-kaupunkiseudun yhteiset tavoitteet liikennejärjestelmälle?

MAL-ohjausryhmän hyväksymät tavoitteet

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

Vuonna 2050...

- Turun MAL-kaupunkiseutu on **monikeskuksinen** ja **kansainvälistyvä kaupunkiseutu**, jossa keskukset kytkeytyvät toisiinsa **tehokkaan joukkoliikenteen** ja erityisesti **raideliikenteen** avulla.
- Seudun väestö on kasvanut merkittävästi, mutta arjen liikkuminen ja kuljetukset ovat sujuvia, koska tarjolla on **kilpailukykyisiä vaihtoehtoja** henkilöautolle.
- Kulkutapajakauma on muuttunut kestävämmäksi, mikä mahdollistaa sekä henkilöauton käytön, kun se on tarpeellista että **sujuvat elinkeinoelämän kuljetukset**.
- **Liikkumisympäristö** on turvallinen, esteetön ja viihtyisä, ja se ohjaa valitsemaan kestäviä kulkutapoja.
- Teknologia tukee liikkumista ja yhdyskuntarakenteen kehittämistä.

→ Turun MAL-kaupunkiseutu on vuonna 2050 monikeskuksinen, kestävään liikkumiseen tukeutuva ja kansainvälisesti saavutettava kasvukeskus.

Elinkeinoelämälle tärkeitä yhteyksiä kehitetään määrätietoisesti ja kuljetusketjujen ennakoitavuus turvataan

Kansainvälisiä ja kansallisia liikenneyhteyksiä ylläpidetään ja kehitetään kilpailukyvyn ja kokonaisturvallisuuden edistämiseksi. Logistiikan toimivuus turvataan hallitsemalla henkilöautoliikenteen kasvua ja tekemällä täsmäparannustoimia pullonkaulojen ilmetessä. Työvoiman liikkuvuus turvataan seutuyhteistyössä.

1. Väylien ja logististen solmupisteiden palvelukyvyyn sekä jakeluolosuhteiden turvaaminen tavaraliikenteelle

(matka-aikojen vaihtelu, rinnakkaistiejärjestelyjen kattavuus, purkupaikat, taukopaikkojen laatu ja energiainfrastruktuuri, kunnossapidon laatu)

2. Turun ja Naantalin TEN-T-ydinverkkosatamien kasvun mahdollistaminen ja elinkeinoelämälle tärkeiden lentoyhteyksien vahvistaminen

(satamayhteysien kapasiteetti ja ennakoitavuus, lentoyhteysien määrä)

3. Työvoiman saatavuuden ja liikkuvuuden parantaminen

(työikäistä väestöä 2 h säteellä Turusta, keskeisten liikennekäytävien palvelutaso)

Raideliikenne muodostaa liikkumisen rungon monikeskuksiselle kaupunkiseudulle

Liikennejärjestelmä vahvistaa monikeskuksisen kaupunkiseudun rakennetta.

- 1. Raideliikenteen saavutettavuus ja matkaketjujen houkuttelevuus paranee**
(% väestöstä 15 min matkan päässä rautatieasemasta/-seisakkeesta, liityntäpysäköinnin määrä ja käyttöaste)
- 2. Seudun keskusten väliset matka-ajat joukkoliikenteellä lyhenevät** (keskimääräinen matka-ajan lyhennys, min)
- 3. Seudun raideliikenneyhteydet ovat vahvistuneet Helsingin ja Tampereen suuntiin**
(yhteyksien vuoromäärät)

Liikkumisympäristön viihtyisyys ja turvallisuus parantuu merkittävästi päästötasojen laskiessa, kaupunkivihreän lisääntyessä ja liikenneympäristön rauhoittuessa

Liikennejärjestelmä luo kaikille turvallisen, terveellisen ja esteettömän liikkumisympäristön, joka on aistiympäristöltään laadukas ja selkeä. Se tukee sujuvaa liikkumista, vähentää liikenteen haittoja ja toimii luotettavasti kaikissa olosuhteissa.

- 1. Liikkumisympäristön esteettömyys ja liikenneturvallisuus parantuu**
(kyselytutkimus, onnettomuusmäärät, esteettömyyskartoitukset)
- 2. Ajoneuvojen melu- ja ilmansaasteet vähenevät**
(% vähäpäästöisiä henkilö- ja pakettiautoja, % vähäpäästöisiä kuorma-autoja, % työmaista 0-päästöisyysvaatimukset)
- 3. Kaupunkivihreän määrä kasvaa**
(latvuspeittävyys keskeisillä kävely- ja pyöräilyreiteillä)

Tavoitteiden perustelut

Elinkeinoelämälle tärkeitä yhteyksiä kehitetään määrätietoisesti ja kuljetusketjujen ennakoitavuus turvataan

Kansainvälisiä ja kansallisia liikenneyhteyksiä ylläpidetään ja kehitetään kilpailukyvyyn ja kokonaisturvallisuuden edistämiseksi. Logistiikan toimivuus turvataan hallitsemalla henkilöautoliikenteen kasvua ja tekemällä täsmäparannustoimia pullonkaulojen ilmetessä. Työvoiman liikkuvuus turvataan seutuyhteistyössä.

1. Väylien ja logististen solmupisteiden palvelukyvyyn sekä jakeluolosuhteiden turvaaminen tavaraliikenteelle

(matka-aikojen vaihtelu, rinnakkaistiejärjestelyjen kattavuus, purkupaikat, taukopaikkojen laatu ja energiainfrastruktuuri, kunnossapidon laatu)

2. Turun ja Naantalin TEN-T-ydinverkkosatamien kasvun mahdollistaminen ja elinkeinoelämälle tärkeiden lentoyhteyksien vahvistaminen

(satamayhteysien kapasiteetti ja ennakoitavuus, lentoyhteysien määrä)

3. Työvoiman saatavuuden ja liikkuvuuden parantaminen

(työikäistä väestöä 2 h säteellä Turusta, keskeisten liikennekäytävien palvelutaso)

Miksi tämä tavoite?

Kilpailukykyinen elinkeinoelämä on koko seudun menestyksen mahdollistaja

- Mitä paremmat toimintaedellytykset yrityksillä on, sen pito- ja vetovoimaisempi alue on
- Yritysten sijoittumisessa kolme tärkeintä tekijää ovat markkinat, työvoiman saatavuus ja saavutettavuus.

Toteuttaa elinkeinoelämän toiveita sujuvuudesta, kansainvälisistä yhteyksistä ja työvoiman saatavuudesta

- Tieverkon toimivuus kokonaisuutena sekä yhteydet satamiin nousivat sidosryhmäkeskusteluissa keskeisiksi liikennejärjestelmän tavoitteeksi elinkeinoelämän näkökulmasta.
- Liikennejärjestelmällä voidaan tukea yritysten toivomaa ennakoitavaa toimintaympäristöä varmistamalla ennakoitavat toimitusketjut
- Henkilöautoilun kasvun hallinnalla sekä tieinfrastruktuurin täsmäparannustoimilla mahdollistetaan seudun kasvaessa sujuvat ja ennakoitava kuljetukset ja ne työmatkat henkilöautolla, joille ei ole aidosti vaihtoehtoja liikkumistapaa. Ruuhkautuvat väylät ovat haitaksi elinkeinoelämälle.
- MAL-sopimukseen on kirjattu riittävien levähdysalueiden toteuttaminen sekä puhtaiden energialähteiden lataus- ja jakeluverkoston laajentaminen kaupunkiseudulla.

Tukee seudun kansainvälistymistä

- Seudun kansainvälisyys rakentuu yrityselämävetoisesti, minkä vuoksi on tärkeää rakentaa kansainvälisesti vetovoimaista kaupunkiseutua ja liikennejärjestelmää.
- Kansainvälistymisen mahdollistamisessa kansainväliset liikenneyhteydet ja niitä tukeva liittytaliikenne ovat kriittisessä roolissa. Tämä tarkoittaa sekä lento- että meriyhteyksiä ja mahdollisesti uutta kiinteää yhteyttä Tukholmaan.

Tavoitteiden perustelut

Raideliikenne muodostaa liikkumisen rungon monikeskuksiselle kaupunkiseudulle

Liikennejärjestelmä vahvistaa monikeskuksisen kaupunkiseudun rakennetta.

- 1. Raideliikenteen saavutettavuus ja matkaketjujen houkuttelevuus paranee**
(% väestöstä 15 min matkan päässä rautatieasemasta/-seisakkeesta, liityntäpysäköinnin määrä ja käyttöaste)
- 2. Seudun keskusten väliset matka-ajat joukkoliikenteellä lyhenevät** (keskimääräinen matka-ajan lyhennys, min)
- 3. Seudun raideliikenneyhteydet ovat vahvistuneet Helsingin ja Tampereen suuntiin.** (yhteyksien vuoromäärät)

Miksi tämä tavoite?

Tavoite on keskeinen seudun maankäyttö- ja kasvutavoitteiden edistämiseksi

- Raideliikenteeseen tukeutuva liikennejärjestelmä vahvistaa monikeskuksisen kaupunkiseudun rakennetta ja tukee uuden asumisen, työpaikkojen ja palveluiden sijoittumista alueille, joilla arjen matkat voidaan tehdä kestävästi joukkoliikenteellä, kävellen ja pyörällä. Tavoite tukee suoraan MAL-sopimuksen periaatetta ohjata kasvua hyvien kestävien kulkuyhteyksien äärelle.
- Raideliikenteen kehittäminen on tunnistettu keskeiseksi tavoitteeksi maakunnallisissa ja seudullisissa strategioissa ja suunnitelmissa.
- Raideliikenne parantaa seudun keskusten välistä saavutettavuutta.

Tavoite edistää kulkutapajakauman muutosta vahvistamalla runkojoukkoliikennettä

- Raideliikenne muodostaa joukkoliikenteelle selkeän, kapasiteetiltaan vahvan ja ennakoitavan rungon, jonka ympärille voidaan rakentaa toimivat matkaketjut kävellen, pyörällä, bussilla ja liityntäpysäköinnillä. Kun joukkoliikenteen palvelutaso paranee, myös kävelyn ja pyöräilyn rooli osana matkaketjuja vahvistuu.
- Raideliikenteen esteettömyys vahvistaa yhdenvertaista liikennejärjestelmää.

Raideliikenne tukee elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä

- Hyvät joukkoliikenneyhteydet parantavat työvoiman liikkuvuutta, laajentavat yritysten työssäkäyntialuetta ja vahvistavat Turun keskustan sekä muiden seudun keskusten saavutettavuutta.
- Elinkeinoelämän näkökulmasta ennakoitavat ja kilpailukykyiset yhteydet ovat tärkeitä sekä työntekijöiden arjen että alueen vetovoiman kannalta.

Tavoitteiden perustelut

Liikkumisympäristön viihtyisyys ja turvallisuus parantuu merkittävästi päästötasojen laskiessa, kaupunkivihreän lisääntyessä ja liikenneympäristön rauhoittuessa

Liikennejärjestelmä luo kaikille turvallisen, terveellisen ja esteettömän liikkumisympäristön, joka on aistiympäristöltään laadukas ja selkeä. Se tukee sujuvaa liikkumista, vähentää liikenteen haittoja ja toimii luotettavasti kaikissa olosuhteissa.

1. Liikkumisympäristön esteettömyys ja liikenneturvallisuus parantuu

(kyselytutkimus, onnettomuusmäärät, esteettömyyskartoitukset)

2. Ajoneuvojen melu- ja ilmansaasteet vähenevät

(% vähäpäästöisiä henkilö- ja pakettiautoja, % vähäpäästöisiä kuorma-autoja, % työmaista 0-päästöisyyksivaatimukset)

3. Kaupunkivihreän määrä kasvaa

(latvuspeittävyys keskeisillä kävely- ja pyöräilyreiteillä)

Miksi tämä tavoite?

Viihtyisä liikkumisympäristö vastaa asukkaiden odotuksiin ja parantaa arjen laatua

- Viihtyisä ympäristö kasvattaa kävelyn ja pyöräilyn vetovoimaa
- Tavoitekyselyssä asukkaat toivovat aistiympäristöltään miellyttävää ja esteetöntä liikkumisympäristöä

Viihtyisä, turvallinen ja esteetön liikkumisympäristö tekee liikkumisesta yhdenvertaista

- Tavoite tukee sitä, että liikennejärjestelmä palvelee aidosti kaikkia käyttäjiä.
- Laadukas aistiympäristö vähentää liikenteen haittoja ja parantaa terveyttä.
- Viihtyisä ja toimiva ympäristö vahvistaa keskustan elinvoimaa.

Keskeistä seudun ilmastotavoitteiden toteutumiselle

- Henkilöautoliikenteen sähköistymisen keikahduspiste on saavutettu – kehitystä voidaan entisestään kiihdyttää seudun toimin
- Merkittävät raskaan liikenteen volyymit seudulla – vähäpäästöisten kuljetusten tukeminen mm. tauko- ja latausinfrastruktuuria kehittämällä

Mitä seuraavaksi?

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

- ## TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

TILAA UUTISKIRJE

<https://turkumallijs.destia.fi/>

Lisätiedot

Varsinais-Suomen liitto

Salla Murmann

salla.murmann@varsinais-suomi.fi

TURUN MAL-KAUPUNKISEUTU

